

„Žijí s námi“ aneb Lidé na Blatensku

Zájem o časopis Blatensko SOBě nás velice těší a současně zavazuje. Obsah jsme vcelku přirozeně rozšířili o rozhovory s lidmi, kteří mají vztah k Blatensku (v březnovém čísle rozhovor s panem RNDr. Václavem Větvíčkou) a kteří na Blatensku žijí a podnikají (v minulém čísle rozhovor s panem Svatoplukem Masopustem). Dnes Vám přinášíme rozhovor s Mgr. Robertem Konradem Paruszewskim.

Mgr. Robert Konrad Paruszewski (42 let) působí od roku 2009 jako administrátor (duchovní správce s pravomocemi a povinnostmi faráře) římskokatolických farností Kasejovice, Budislavice, Kotouň a Lnáře v českobudějovické diecézi. S jistou nadsázkou lze říci, že je svým působením rozkročen mezi dvěma kraji, Plzeňským a Jihočeským, kde se rozkládají jeho farní obce. Díky rozhovoru, který laskavě poskytl našemu zpravodaji, dává na následujících řádcích čtenáři možnost nahlédnout do profesního i osobního života současného katolického duchovního, který s námi na Blatensku žije a pracuje.

Kde jste se narodil a kde jste vyrůstal?

Narodil jsem se v Polsku, Stara Wieś, vojvodstvo varšavské, v českých poměrech varšavský kraj. Vyrůstal jsem v Białogardu, což je vzdušnou čarou asi 27 km od moře (*Baltského, poznámka redaktora*).

Jaké máte koníčky?

Kdo mě blíž zná, ví, že mým koníčkem jsou auta (smích).

Rád pracuji fyzicky. Třeba štípu dříví. Člověk se při takové práci může uvolnit. Ty myšlenky, to napětí, všechno z vás spadne. Žádné fyzické práce jsem se nikdy neštilil.

V technické škole jsem měl rád kreslení. A tak jsem třeba spolu s jednou paní inženýrkou navrhl takový malý byteček. Později jsem sám navrhoval koupelnu nebo zahradní gril. Nelze říci, že se jedná o nějaké profesionální designerství. Prostě když je potřeba něco připravit, někomu pomoci, rád přiložím ruku k dílu.

Co vás osobně vedlo k rozhodnutí stát se knězem?

Vztah k Pánu Bohu musí být vztahem lásky. Je to jako mezi lidmi. Vidím člověka, ne vždy mu rozumím, ne vždy se mi líbí, co dělá, ale přesto jej miluji a snažím se mu být na blízkou. Být s ním jedno. Je to něco jako zamilovat se. Prostě jsem dospěl k závěru, že chci být Bohu velmi blízko, a že to je ta má cesta.

Navíc farář má jakousi ideu a faráři zůstává idol – Bůh. Je to jakási konstanta, která přetrvává, zatímco všechno ostatní se mění. Dnešní lidé většinou takový idol nemají.

Bylo studium v semináři obtížné?

Seminář je takovým zvláštním místem, protože je tam člověk pár let zavřený do určitého prostoru a musí se naučit BÝT s druhým člověkem. Musí se učit pokoře, musí se učit sloužit. Je to místo, kde člověk poznává, zda je kněžství ta správná cesta. Je to náročné po stránce intelektuální i po stránce lidské.

Proč jste se rozhodl pro práci v České republice? Jak dlouho zde již pobýváte a jaké bylo Vaše předchozí působiště?

Rozhodoval jsem se mezi Kanadou a Českou Republikou. Protože Čechy jsou blíž a moji rodiče ještě žili, zvolil jsem Čechy. Navíc jsem si myslel, že češtinu budu lépe a rychleji zvládat; je to příbuzný jazyk... Ale nakonec si vždycky člověk říká, že lépe je tam, kde zrovna není. V Čechách jsem dvanáct let, mým předchozím působištěm byl Vacov „brána Šumavy“.

Který z kostelů ve Vašich současných působištích je Vám nejbližší a proč?

Každý kostel má své kouzlo. Já mám rád jednoduchost, proto se mi líbí kostel v Kasejovicích – ten je ve své jednoduchosti nádherný. Pokud se na kostel díváme jako na historickou

památku, pak jsou velmi krásné Lnáře. Kotouň má zdi pokryté malbami a i to má svůj půvab... Řekl bych to jinak. Nedívám se na kostel jako pěkný nebo nepěkný, ale když vejde do kostela, cítíte tam určitou duchovní atmosféru. Kostel zkrátka musí mít v sobě to duchovno. Nestačí, aby byl krásný. Je nutné, aby také lidé, kteří v něm přebývají, tvořili rodinu.

Jak Vy sám jakožto kněz vnímáte svoji roli ve společnosti (ať už ve společnosti křesťanské, nebo ve společnosti obecně)?

Jak já vnímám svoji roli ve společnosti? Myslím, že posláním faráře je dívat se do budoucnosti a spojovat lidi tak, aby v té budoucnosti mohli spolu žít. Snažím se být otevřený. Nerozděluji lidi na věřící a nevěřící. Úkolem faráře je hledat dobro, proto se snažím vidět v lidech dobro a dělím je na dobré a zlé. Jestli je někdo Rumun, Čech, Polák, Ukrajinec nebo Němec není důležité. Buď je dobrý, nebo je zlý a pak je otázka, proč je zlý. Ale to už je jiná věc.

Asi se shodneme, že kněz by měl být věřícím rádcem v různých životních situacích. Měl by podle Vás mít i určité životní zkušenosti např. z profesního či partnerského života?

Kněz není člověkem, který by najednou spadl odkudsi z nebe. Žil v rodině, takže ví, jaké může mít současná rodina problémy. Jisté zkušenosti nabývá i tím, že se mu lidé svěřují. Já jsem navíc také pracoval jako záchranář. To pak má člověk úplně jiný přístup k životu, tělu, nemoci. Myslím, že mi to pomohlo ...

Ti kluci, kteří vstupují do semináře, většinou mají holku. Nějakou dobu s ní chodí, ale pak si řeknou, že to není ta správná cesta a hledají jinou cestu.

Katolická církev je označována za Boží lid a tajemné tělo Kristovo. Je však tvořena lidmi, duchovními i laiky, kteří jsou nedokonalí; mají své ctnosti i neřesti. Vidíte ve vedení a postojích současné katolické církve něco, nad čím by bylo potřeba se zamyslet, co by se mělo napravit nebo dokonce radikálně změnit?

Když Ježíš zakládal církev, věděl dobře, že lidský prvek je nedokonalý. Třeba Jidáš, který Ježíše zradil, Petr, který ho zapřel, Pavel, který pronásledoval ... Církev jsou lidé, kteří jdou za Kristem. Na té cestě padají stejně jako děti, když se učí chodit. Úkolem rodičů je jim pomoci zvednout se. I nám Bůh prostřednictvím lidí a svátostí pomáhá vstát a pokračovat v cestě. Je nesmysl domnívat se, že idea církve je v dokonalosti. Člověk je ve své přirozenosti nedokonalý. Jak potom něco nedokonalého může stvořit něco dokonalého. Faráři, biskupové, papež jsou jen lidé. Oni se snaží o jistou dokonalost, o dosažení svatosti tak, jak je to možné. Každý z nich si uvědomuje svou nedokonalost, přesto ale každý může pomoci v dosažení tohoto cíle těm ostatním, a to skrze udělování svátostí. Když jsem byl jáhnem v katedrále v Českých Budějovicích, poznal jsem tam jednoho staršího kněze, patera Lálu. On měl takové úsloví: „Pane bratře, nejsme andělé. Kdybychom byli andělé, tak bychom tu nebyli.“

Co shledáváte pozitivního v postojích, názorech a životním stylu dnešních věřících? Co jim podle Vás v tomto ohledu naopak schází?

Nejsem zde, abych lidi soudil a odsuzoval. To je začátek konce mě jako člověka, faráře, kněze. Kdybych se měl zabývat tím, co se mi nelíbí a co se mi líbí, začal bych lidi třídit. Myslím si, že největším problémem lidského společenství je to, že velmi často lidé snadno hází ostatní do určitých šuplíků. Člověk věřící je hned pánbíčkář, nevěřící zase neznaboh. Někdo byl víc než třikrát v hospodě a už je alkoholik. Někdo šel jednou s tou, jindy s jinou slečnou a hned se o něm říká, že to střídá jako rukavice. Dejme lidem šanci. Pokud chceme to společenství, ve kterém žijeme měnit, nesmíme lidi hned odsuzovat. Jestliže se domnívám, tedy v duchovní rovině, že nějakému člověku něco neprospívá, tak mu to řeknu, ale vždycky je to nakonec volba právě toho daného člověka, jíž musím respektovat.

Co může podle Vašeho názoru katolická církev nabídnout dnešní pochybuující a vesměs ateisticky naladěné mládeži a dnešnímu člověku obecně?

Dnešní lidé chtějí mít na všechno důkaz. Důkaz rozhoduje. Vidím stůl, hrnek ..., je to důkaz, že to tu je. Rozum ale také nevidím, přesto v jeho existenci věřím. Musíme něčemu věřit, ale

v dnešní době nechceme věřit něčemu, co nevidíme, na co si nemůžeme sáhnout. Víra je krok dopředu se zavřenýma očima za někým, komu věříme, že nás povede. Neznám člověka, který by nepotřeboval duchovno, ať už se to projevuje jakýmkoli způsobem (víra v Boha, divadlo, hudbu, malířství ...). Málo lidí věří, protože jsme pohodlní a příliš konzumní. Některé hodnoty dnes můžou těžko obstát. Víra nás totiž nutí klást si určité otázky a žít určitým způsobem. Zkrátka je snazší sednout si do hospody, než hovořit s rodinou, když přijde nějaká krizová situace. Ale ne vždy to, co je snazší, je lepší a více to člověku prospívá. Církev se snaží pracovat s lidmi. Pracuje s rodinami, pracuje s mladými. Církev chce. Je otázkou, zda chtějí i lidé.

Nadcházející Vánoce budou druhé, které oslavíte v místní farnosti. Těšíte se? Budou pro Vás něčím zvláštní?

Těším se jako každý, ale jestli budou něčím zvláštní to nevím, nechám se překvapit (smích). Chtěl bych spíše, aby byly něčím zvláštní pro lidi, pro které tu jsem. Chtěl bych jim nabídnout např. *exercicie (duchovní cvičení a rozjímání nad určitým tématem, poznámka redaktora)*.

Jak Vy sám slavíte Vánoce? Dodržujete vánoční zvyky?

Ano. Stavím stromek, pod ním malý betlém ... Chodím navštěvovat své přátele a známé. Pro faráře je to trochu těžší, protože tráví Vánoce sami. Je to poněkud zvláštní pocit, protože Vánoce jsou časem, kdy byste měli být s rodinou, ale také to jde.

Pokud jde o zvyky ohledně jídla, musím přiznat, že mi velmi chutná česká rybí polévka, v Polsku se dělá jinak.

Velikonoce jsou z církevního hlediska významnějším svátkem než Vánoce. Vy osobně raději celebrujete vánoční nebo velikonoční mši? Je v tom pro Vás rozdíl?

Vánoční mše je spíše taková tradiční. Obsahuje samozřejmě texty a modlitby týkající se narození Ježíše, ale samotná liturgie se neliší od ostatních mší. Někde se zpívá vánoční mše Jakuba Jana Ryby. Je to docela pěkná záležitost, ale přece jen je to spíše takový kabát. Liturgie Bílé soboty nám ukazuje esenci působení Boha v životě člověka. Má přesný řád, bohoslužebné texty se nemohou měnit. Poukazuje na zmrtvýchvstání Krista. Bohatstvím, nabídkou událostí, na které lze vzpomínat, je rozhodně významnější, přestože je náročnější pro celebrujícího kněze i věřící.

Když jste byl malý, přál jste si někdy něco opravdu zvláštního (myšleno dárek)? A jaký vánoční dárek byste rád dostal nyní?

Pro mě je největším darem setkání s druhým člověkem. Hrneček se rozbije, buchty se sní... Když jsem byl malý, přál jsem si na hraní takovou tu kovbojskou pistolí s opaskem a šerifskou hvězdou. A opravdu jsem to dostal i s koženou vestou. Poslali mi to přátelé ze Spojených států. Místo Ježíška to přinesla pošta.

Co byste vzkázal našim čtenářům, věřícím i bez vyznání, před blížícím se adventem a vánočními svátky?

Advent je časem očekávání a přípravy. Když člověk pečlivě připravuje určitou věc, třeba jídlo, může si výsledek patřičně vychutnat. Když to ale odbude, může být zklamaný. Jestliže se budu honit za dárky, budu pak unavený, nevychutnám si ten vánoční čas a spíše si řeknu bohudík, že je to za námi. Přeji tedy všem, aby tu adventní přípravu opravdu celebrowali a později si mohli vánoční čas vychutnat.

Děkujeme za rozhovor.
Lenka Černá (Kasejovice)
Vladimír Červenka (Lnáře)